

Arvoisa jäsen,

Journalistin työ -hanke käynnistyy jäsenille tarkoitetulla muistitietokeräyksellä. Tämän kirjeen mukana seuraa kysymyspatteristo, jota jokainen voi käyttää vastaustensa runkona. Tavoitteena on, että näin muodostuva aineisto tarjoaisi mahdollisimman monipuolisen kuvan journalistin työstä ja sen muuttumisesta vastaajien työvuosina. Toivommekin keräykseen runsasta osanottoa.

Kysymysrunkoa ei tarvitse seurata orjallisesti. Kaikista teemoista voi kirjoittaa jos niin haluaa, mutta listalta voi myös poimia itselleen keskeisimmät aiheet. Myöskään kirjoitusten pituutta ei ole rajoitettu. Urastaan voi kertoa vaikka vain liuskan verran omin sanoin, mutta kymmenien sivujenkin muistelukset ovat tervetulleita. Toivomus kuitenkin on, että tekstit valmistuisivat ensi vuoden 2026 aikana, jotta jatkotoimia päästäisiin suunnittelemaan sen jälkeen.

Ajatuksena on ollut, että aineiston pohjalta voitaisiin esimerkiksi laatia juhlakirja, joka ilmestyisi liiton 125-vuotisjuhlavuonna 2030. Nyt kerättävän materiaalin ei kuitenkaan välttämättä tarvitse olla sellaisenaan kirjaan valmista tekstiä. Jokainen voi esimerkiksi määritellä asiat, joita ei halua tekstistään julkisuuteen – ja halutessaan myös aikarajan salassapidolle. Kaikki nyt kerättävä aineisto on joka tapauksessa tarkoitus arkistoida niin, että se on luovuttajien määrittämin rajoituksin tulevaisuudessa tutkijoiden käytössä.

Liitto on edelleen kiinnostunut myös jäsenten arkistoon sopivasta materiaalista, kuten haastattelunauhoista, kirjeenvaihdosta, erilaisista toimitustyössä syntyneistä muistioista ja myös esimerkiksi valokuvista. Tällainen dokumenttiaineisto voi osaltaan täydentää talletettavasta muistitiedosta muodostuvaa kuvaa. Journalistin työ -työryhmä on kartoittanut erilaisia vaihtoehtoja tällaisen materiaalin – samoin kuin muistitietokeräyksessä syntyvän aineiston – sijoituspaikaksi/sijoituspaikoiksi, mutta lopullisia päätöksiä ei sen suhteen ole vielä tehty.

Muistitietokeräyksen vastaukset voi lähettää tuttuun osoitteeseen:

sihteeri@sanomalehtimiesliitto.fi

Annamme mielellämme lisätietoja.

Tuomo Lappalainen, Journalistin työ -työryhmän puheenjohtaja

tuomo.lappalainen@elisanet.fi

Kirsti Sintonen, SSL puheenjohtaja

kirsti.e.sintonen@gmail.com

Maarit Tyrkkö

maarit.tyrkko@gmail.com

Kysymyksiä:

Kerro taustastasi. Mistä olet kotoisin? Minkälainen on perhetaustasi ja muu kasvuympäristösi?

Miten sinusta tuli journalisti? Mitä ja missä opiskelit? Oliko vanhempiesi ammatilla vaikutusta valintaasi? Missä vaiheessa ammatinvalintasi tapahtui? Mikä journalismissa kiehtoi erityisesti? Mietitkö muita vaihtoehtoja? Jos mietit, niin mitä?

Missä sait ensi kosketuksen journalistin työhön? Mikä oli ensimmäinen työpaikkasi alalla ja miten päädyit sinne? Miten urasi jatkui?

Millaista journalistin työ oli urasi alkuaikoina?

Ketkä kollegat olivat nuorena journalistina ammatillisia esikuviasi? Luitko heidän juttujaan, tunsitko henkilökohtaisesti, keräsitkö ”hyviä juttuja”?

Ketkä esihenkilöistäsi ovat jääneet erityisesti mieleesi – hyvässä tai ehkä pahassa?

Oletko itse toiminut journalistien esihenkilönä? Jos olet, millaisia kokemuksia sinulla on siitä ajasta? Olisitko halunnut ryhtyä esihenkilöksi, mutta et päässyt? Oliko paikoista kilpailua?

Erikoistuitko urasi aikana johonkin aiheeseen tai joihinkin aihepiireihin? Miten erikoistumisalasi valikoitui?

Mitkä ovat olleet urasi mielenpainuvimpia huippuhetkiä? Ketkä haastattelemasi henkilöt ovat tehneet sinuun suurimman vaikutuksen? Miten haastattelemasi henkilöt ja juttujesi aiheet tyypillisesti valikoituivat?

Mitä pidät suurimpina journalistisina saavutuksinasi?

Mitkä ovat olleet vaikeimpia paikkoja urallasi? Mitkä työtehtävät ovat olleet erityisen hankalia/vaativia/eettisesti vaikeita?

Miten journalistin työ muuttui/on muuttunut urasi aikana? Miten työssäsi ja toimituksessa käytetty tekninen laitteisto muuttui ja kehittyi? Millaisina koit/olet kokenut muutokset?

Kuinka monesti olet urasi aikana vaihtanut työpaikkaa? Mitä syitä vaihdosten taustalla on ollut? Oletko itse ollut aktiivinen vai onko sinua kysytty?

Harkitsitko missään vaiheessa urasi aikana ammatin vaihtamista? Mistä syistä? Jos vaihdoit ammattia, mikä johti siihen?

Kysymys ammattia vaihtaneille: Oletko toiminut journalismin lisäksi muissa viestinnän tehtävissä, kuten viestintätoimistoissa tai viestintäyrittäjänä, vai oletko siirtynyt kokonaan pois viestintäalalta?

Miten medioiden ajautuminen taloudellisesti yhtä ahtaammalle näkyi/on näkynyt työssäsi?

Mitkä sinulle ovat olleet journalistin työn parhaat puolet? Entä huonoimmat?

Miten olet onnistunut yhdistämään työn ja muun elämän?

Mitä sanoisit aloittelevalle journalistille vuonna 2025?

Mitä vielä haluaisit kertoa?